

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1724/2021
02.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Небојша Богдановић, адвокат из ..., против тужених ББ и ВВ, обоје из ..., које заступају Младен Шумкарац и Ивана Шумкарац Митровић, адвокати из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8458/19 од 16.09.2020. године, у седници већа одржаној 02.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужених изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8458/19 од 16.09.2020. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 3517/19 од 13.06.2019. године, ставом првим изреке допуштено је објективно преиначење тужбе из поднеска тужиоца од 26.03.2019. године. Ставом другим, одбијен је приговор стварне ненадлежности Првог основног суда у Београду. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да на име накнаде штете тужиоцу солидарно исплате износ од 55.616,00 евра у динарској противвредности, са законском затезном каматом по стопи Централне европске банке почев од 05.10.2012. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је предлог тужиоца за одређивање привремене мере – забраном туженој ВВ, законском наследнику ГГ, отуђења и оптерећења непокретности – гарсоњере бр. ..., на мансарди стамбене зграде у улици ... бр. ..., у ..., уписане у Лист непокретности бр. ..., на катастарској парцели бр. .. К.О. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 1.538.330,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8458/19 од 16.09.2020. године, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П 3517/19 од 13.06.2019. године у делу става трећег изреке којим је одлучено о камати, обавезани тужени ББ и ВВ да тужиоцу АА на износ главног дуга од 55.616,00 евра у динарској противвредности

солидарно исплате затезну камату по стопи Централне европске банке почев од пресуђења 13.06.2019. године до исплате у динарској противвредности. Одбијен је као неоснован тужбени захтев за исплату камате почев од 05.10.2012. године до пресуђења 13.06.2019. године, док је у ставу првом, другом, преосталом делу става трећег и ставу петом изреке пресуда Првог основног суда у Београду П 3517/19 од 13.06.2019. године потврђена, а жалба тужених у наведеним деловима одбијена као неоснована. Ставом другим, одбијена је као неоснована жалба тужених и потврђено решење Првог основног суда у Београду П 3517/19 од 13.06.2019. године.

Против другостепне пресуде тужени су изјавили благовремену и дозвољену ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, а трошкове за састав одговора одређено је тражио.

Испитујући побијану пресуду у границама ревизијских разлога прописаних одредбом члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужених није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности. Ревизијско указивање да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 4. и 12. ЗПП, није од значаја јер одредбом члана 407. ЗПП те повреде нису прописане као ревизијски разлог. Нису основани ревизијски наводи тужених којима се указује да је другостепена одлука донета уз погрешну оцену изведених доказа у списима, чиме се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1, а у вези са члановима 7., 8., 228. и 231. Закона о парничном поступку. Напротив, побијана одлука заснована је на чињеничном стању које је утврђено оценом доказа извршеном од стране првостепеног суда. Због наведеног, ова битна повреда није ни могла бити учињена у поступку пред другостепеним судом. Осим тога, оваквим ревизијским наводима суштински се оспорава правилност утврђеног чињеничног стања на којем су засноване нижестепене одлуке, што не представља дозвољени ревизијски разлог у смислу члана 407. став 2. Закона о парничном поступку.

Према утврђеном чињеничном стању, делимичном пресудом Другог општинског суда у Београду П 2436/99 од 18.09.2007. године, усвојен је тужбени захтев правног претходника тужиоца, па су обавезани тужени да се иселе из стана број .. који се налази на ... спрату зграде у улици ... бр. ..., у ..., а одбијен је противтужбени захтев којим је тражено да се утврди право туженог ББ да настави да користи предметни стан. Пресуда је постала правноснажна дана 20.01.2009. године, а извршна 24.03.2009. године. На основу наведене делимичне пресуде, спроведено је принудно извршење иселењем тужених из предметног стана 07.05.2012. године. Правни претходник тужиоца, власник је стана број .. на ... спрату зграде у улици ... бр. .. у ..., који је као носилац станарског права користио супруг, односно отац тужених ДД, почев од 10.02.1982. године заједно са туженима као члановима породичног домаћинства. ДД је са туженом ВВ закључио брак 1977. године, а развео се ...1996. године. У браку је ...1979. године рођен тужени ББ. ДД је преминуо ...1999. године, а тужени су се након

развода брака иселили из предметног стана, а у стан се након смрти ДД поново вратио тужени ББ. Због тога је правни претходник тужиоца покренуо поступак против тужених ради исељења и накнаде штете. Донета је наведена правноснажна делимична пресуда П 2436/99 од 18.09.2007. године. Тужени су у судски депозит у корист правног претходника тужиоца уплаћивали новчане износе на име закупнине предметног стана у периоду од јануара 1999. године до јуна 2010. године. Економско-финансијским вештачењем је утврђено да закупнина за предметни стан у периоду од ...1999. године до 07.05.2012. године, а према ценама на дан вештачења, износи укупно 55.616,00 евра (вештак услед очигледне омашке у рачунању наводи 55.300,00 евра), односно 6.359.500,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да се тужени почев од ...1999. године налазе у несавесној државини предметног стана. Овако становиште се темељи на одредби члана 2. Закона о стамбеним односима („Сл. Гласник СРС“, бр. 29/73), који је ступио на снагу 29.07.1973. године, којом је прописано да се станарско право може стећи само на стану у друштвеној својини, а не и на стану у својини грађана. То је туженима морало бити познато, јер се ради о опште познатој чињеници. Стога су тужени дужни да надокнаде тужиоцу плодове у виду месечне закупнине. Нижестепени судови закључују да су тужени неовлашћено користили предметни стан у периоду од ...1999. године (први дан након смрти правног претходника тужених) до 07.05.2012. године (када су тужени исељени из стана). Висина од 55.616,00 евра представља новчани еквивалент за месечну закупнину стана за период од ...1999. године до 07.05.2012. године, утврђена је из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке. Отуда се применом чланова 154., 155. и 189. ст. 3. Закона о облигационим односима у вези са члановима 3. 38. ст. 7. и 39. Закона о основама својинскоправних односа обавезани тужени на исплату утуженог износа са каматом.

Другостепени суд је делимично преиначио првостепену одлуку у делу за камату тако што је тужиоцу досудио затезну камату по стопи Европске централне банке, почев од дана пресуђења 13.06.2019. године до исплате.

Према оцени Врховног касационог суда другостепени суд је правилно применио материјално право када је закључио на основу утврђеног чињеничног стања да постоји основ тужбеног захтева.

Ревизијским наводима да су били савесни корисници предметног стана понављају се разлози који су истицани у поступку у коме је донета делимична пресуда. У конкретном случају утврђено је да тужени не црпе својство закупаца на неодређено време које им је признато решењем Четвртог општинског суда у Београду од 10.02.1992. године. Чланом 2. Закона о стамбеним односима („Сл.гласник СРС“ 29/73) који је ступио на снагу 29.07.1973. године прописано је да се станарско право може стећи само на стану у друштвеној својини, а не и на стану у својини грађана. Тужени су предметни стан у приватној својини тужиоца користили након смрти носиоца станарског права који је преминуо ...1999. године, иако су се обоје претходно иселили 1996. године. Дакле, тужени су као несавесни држаоци неовлашћено користили предметни стан у периоду од ...1999. године до 07.05.2012. године, када су принудно исељени.

Нису основани наводи ревизије да нема услова за истицање потраживања у висини економске закупнине за коришћење стана. Према чл. 39 ст. 1. Закона о основама својинскоправних односа несавестан држалац дужан је предати власнику ствар и све плодове. Закупнина представља приход који припада сопственику ствари и произлази из права коришћења на непокретности. Због тога се закупнина сматра цивилним плодовима које власник непокретности може убирати. По редовном току ствари несавестан држалац непокретности одговоран је према њеном сопственику за износ накнаде која одговара цени њеног закупа. У конкретном случају, постојање основа утуженог потраживања заснива се на чињеници да су тужени користили предметни стан и након смрти носиоца станарског права све до 07.05.2012. године, када је тужиоцу предметни стан предат принудним путем. За период док су неосновано држали непокретност били су несавесни и по том основу одговорни су према тужиоцу за накнаду у висини цене закупа која би по редовном току ствари требало да припадне власнику непокретности у вези са њеним коришћењем. Ово из разлога што према редовном току ствари, тужени не могу вратити тужиоцу коришћење непокретности, већ су дужни дати накнаду у новцу, сходно члану 214 Закона о облигационим односима. Накнада у новцу у том случају одговара закупнини као цивилном плоду од непокретности. Стога тужиоцу за период од ...1999. године до 07.05.2012. године припада новчана накнада за месечну закупнину, у висини утврђеној налазом вештака економско-финансијске струке.

Ревизијским наводима којима се оспорава налаз и мишљење судског вештака, суштински се побија утврђено чињенично стање, што не може бити предмет испитивања ревизијског суда.

Имајући у виду све претходно наведено, Врховни касациони суд је применом одредбе члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

Врховни касациони суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве парничних странака за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужени нису успели у овом поступку, а одговор на ревизију који је поднео тужилац није био потребан за ову парницу.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**